

tradizione alchemica nella cultura patristica: alcuni sondaggi; Maria Rita Marengo (Turyn), *La locuzione qetz / kairòs e il concetto di „tempo escatologico”*; Clara Burni De Lorenzi (Perugia), *Natura dell'uomo e leggi di natura nel De resurrectione di Atenagora*; Helmut Waldmann (Wendelsheim), *Zum Kulturoptimismus des Prudentius (Stellungnahme zu Kultur und Zivilisation)*; Luciana Maria Mirri (Bologna), *La natura in S. Giovanni Cassiano*; Margaret Schatkin (Boston), *St. John Chrysostom's attitude towards nature and science*; Marco Candidi (Rzym), *L'Erudito, il Filosofo, il Curiosus: scienza e natura fra cristiani e pagani*; Riccardo Pane (Bologna), *La cultura scientifico-naturalistica nella letteratura armena delle origini (V secolo)*; Peter Bruns (Bamberg), *Kein Geschöpf ist von Natur aus böse. Naturphilosophische Betrachtungen in Ezniks De Deo.*

6 maja

SESJA OGÓLNA (przewodniczący – prof. Salvatore Pricoco)

Nello Cipriani (Rzym), *Lo studio della natura e il lavoro umano in S. Agostino*; Giulia Sfameni Gasparro (Messina), *Studium sapientiae: astronomia e astrologia nell'itinerario intellettuale e religioso di Agostino.*

Tak w streszczeniu przedstawiał się program obrad. Kongresowi towarzyszył jak zwykle także program towarzyski, w zakres którego weszło m.in. przyjęcie w ogrodzie Instytutu Patrystycznego „Augustinianum”. Z wyżej wymienionych referatów wynika więc jasno, że tematyka XXXV Dni Augustiańskich była bardzo bogata i została ukazana z różnorodnych stron przez znanych badaczy przedmiotu. Sam Kongres, jak ufamy, przyczyni się – szczególnie wówczas, gdy ukazą się drukiem jego akta – do głębszego poznania tego jakże ważnego zagadnienia, jakim jest wiedza naukowo-naturalistyczna Ojców Kościoła.

Bazyli Degórski O.S.P.P.E. – Rzym

8. KOŚCIÓŁ, SPOŁECZEŃSTWO I MONASTYCYZM (Rzym, 31 V – 3 VI 2006)

W dniach 31 maja – 3 czerwca 2006 r. odbyło się w Instytucie Monastycznym Papieskiego Ateneum św. Anzelma w Rzymie (Piazza Cavalieri di Malta 5; 00153 Roma; <http://www.santanselmo.org>) międzynarodowe sympozjum zorganizowane przez tenże Instytut we współpracy z rzymskim Ośrodkiem Badań św. Anzelma (Centro Studi S. Anselmo). Ponadto organizatorami sympozjum były opactwa: Abdij der Trappisten (Westmalle, Belgia) oraz Saint Joseph's Abbey (Spencer, MA, USA). Sponsorami natomiast sympozjum były opactwa: Assumption Abbey (Ava, MO, USA), New Melleray Abbey (Peosta, LA, USA) i Abbay ND d'Orval (Belgia). Temat sympozjum był następujący: **Kościół, społeczeństwo i monastycyzm** (*Church, Society and Monasticism*). Z Polaków czynnie uczestniczył w sympozjum o. dr Bernard Sawicki OSB z Tyńca, oraz niżej podpisany jako przedstawiciel Papieskiego Uniwersytetu św. Tomasza z Akwinu w Rzymie.

Obrazy sympozjum przebiegały w trzech sekcjach: sekcja A – „Monastycyzm zachodni”; sekcja B – „Monastycyzm wschodni”; sekcja C – „Reguła św. Benedykta”. Sympozjum uroczyste otworzył dnia 31 maja 2006 r. o godz. 18.15 Rektor „Anselmianum” – o. prof. dr A. Schmidt OSB. Akta sympozjum ukażą się drukiem, nie będziemy więc omawiać tutaj szczegółowo przedstawianych przez prelegentów myśli, lecz podamy jedynie same tytuły odczytów, by chociaż ogólnie przybliżyć czytelnikom poruszane zagadnienia.

Sekcja A: **Monastycyzm zachodni**

1 czerwca

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA

M. Sheridan, *Mapping the intellectual genome of early Christian monasticism*; E. López-Tello García, *Pulchro omnia uniuntur: Monacato, arte y sociedad en el medioevo*; J.C. Elvira, „*Visioni Attuali sulla Vita Monastica (Montserrat 1966)*” 40 años después; A. Simon, *Caritatis pace et amoris veritate. L'esperienza di Dio nell'Epistolario di sant'Anselmo. Una spiritualità non codificata e personalizzata*; M. Carpinello, *Il monachesimo femminile nella storia e oggi: nuove prospettive di ricerca*.

SESJA POPOŁUDNIOWA

J.A. Piqué, *La musica ed il canto nei monasteri: lode a Dio ed accoglienza/dialogo con gli uomini*; M. Dell'Omo, *Montecassino nell'alto medioevo tra nazionalità e universalità*; M. Sághy, *Asceticism and power in fourth-century Gaul*; C. Ó Clabaigh, *English monks and their Irish lands*; R. Goodrich, *Aristocrats and slaves: the problem of status in early monastic rules*.

2 czerwca

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA

L.M. Gantier, *Le pape et l'évêque dans l'ecclésiologie monastique d'Abbon de Fleury (vers 950-1004)*; S. Mazzolali, *La Chiesa comunione interpella la vita monastica*; M.B. Zorzi, *La vita monastica a 40 anni dal Concilio. Valutando il post-concilio: istanze accolte e disattese, prospettive (di genere) e sfide*; M. Pfeifer, *La violenza s'infiltra anche nei monasteri? Un approccio bibliografico*; G. Collins, *The protestant critique of monasticism in a changed context*.

SESJA POPOŁUDNIOWA

B. Eckerstorfer, *The challenge of postmodernity to monasticism*; R. Alciati, *Il „De vita contemplativa” di Pomerio: un confronto tra monaci e vescovi all'inizio del VI secolo*; P.R. Martines, *La meditatio fidei chez S. Anselme de Canterbury*; L. Maté Sodomii, *La Congregation de San Benito de Valladolid y la congregación Inglesa (s. XVII)*; G. Peters, *The place of monasticism in the thought of Donald Bloesch*.

3 czerwca**SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA**

J. Driscoll, *The Merton – Milosz correspondence, monasticism and society in dialogue*; R. King Ceding, *The role of children in late medieval monastic development*; H.A. Luckman, *To be another Christ: monasticism and the spirituality of early medieval Europe*; S. Roubach, *Monastic reform and apocalypse: the case of Richard of St. Vannes*; J.K. Ataoguz, *The apostolic commissioning of the monks at Müstair (Graubünden, Switzerland)*.

Sekcja B – Monastycyzm wschodni**1 czerwca****SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA**

B. Bitton-Ashkelony, *Monastic leadership and ecclesiastical politics in fifth and sixth century Palestine: the case of Gaza and the Judean desert*; B. Crostini, *The interaction between the monastery of St John Stoudios and the Byzantine court according to the evidence of eleventh-century illuminated manuscripts*; D. Hombergen, *Dorotheus of Gaza and the second Origenist controversy*; E. Lanne, *Rinascita monastica ed impatto sociale. Il monastero di San Macario nel Deserto di Scete (Egitto)*; A. Rentel, *The liturgy of the Great Church on the eve of destruction: the prevalence of the monastic rite at the end of the Byzantine Empire*.

SESJA POPOŁUDNIOWA

A. Casiday, *Evagrius engaged: some aspects of the pastoral dimensions of Evagrius' correspondence*; O.G. Uliyanov, *The influence of the monasticism of Mount Athos on the liturgical reform movement in the late Byzantine world*; H. Goldfus, *Burial in the Churches of the Negev Desert: Where Society meets Church and Monasticism*; B. Degórski, *Leone Magno e Gregorio Magno nel Pratum Spirituale di Giovanni Mosco*; A. Papayianni, *The reaction of the Greek orthodox monastic community to the attempts for the reunification of the two Churches in the Empire of Nicaea (1204-1261)*.

2 czerwca**SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA**

F. Fatti, *Eustazio di Sebaste. Filosofia e asceti nella tarda antichità*; J. Persoon, *The influence of monastic spirituality on the Ethiopian Orthodox Church*; A. Mainardi, *La riforma possibile. Lo starëstvo come fenomeno monastico, sociale e culturale in Russia nel XIX secolo*.

SESJA POPOŁUDNIOWA

L. Dysinger, *Early monastic exegesis: the basis of spiritual direction and spiritual exercise*; P. Kostofska, *Piety and patronage: Layman Joannikios or Abbot Akakios and the foundation of the monastery of St. Nicholas at Manastir*; P. Argárate, *Pre/Protomonasticism in the Syrian Liber Graduum and its understanding of the Church*.

Sekcja C – „Reguła” św. Benedykta

1 czerwca

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA

A. Böckmann, *Questioning RB: structure and interpretation, structure and redaction of RB*; L.R. Ceding, *Language as sacred gift: lessons from the Rule*; J.C. Seynaeve, *Elliptical constructions in the Rule of saint Benedict*; D. Tredget, „*Idleness is the enemy of the soul*” (RB 48) „*With what activity shall we fill our leisure?*” (Aristotle); S. Vantroys, *L'heure est venue: présent et Présence à la lumière de la RB*.

SESJA POPOŁUDNIOWA

T.G. Kardong, *Fraternity in the Rule of Benedict*; L. Natali, *RB: tradizione o innovazione? Il nodo sciolto: un desiderio e una volontà liberati*; B. Sawicki, *Monasticism as the space of encounter between theology and aesthetics – an example: the Rule of saint Benedict and the music of F. Chopin*.

2 czerwca

SESJA PRZEDPOŁUDNIOWA

K. Zelzer, *Von Cassiodor zu Alkuin: ein antikes Bildungsprogramm in monastischer Tradition*; M. Zelzer, *Benedikt und Columba – zwei Klostergründer des 6. Jh.*

Tak ogólnie przedstawiał się program obrad sympozjum. W pierwszym jego dniu wydano uroczystą kolację dla wszystkich uczestników (godz. 19.40), która została poprzedzona przez uroczyste nieszpory benedyktyńskie (godz. 19.15).

Jak można stwierdzić na podstawie wyżej wymienionych tytułów referatów, tematyka sympozjum była bogata i została ukazana z różnorodnych stron przez światowej sławy badaczy monastycyzmu. Samo sympozjum, jak ufamy, przyczyni się, szczególnie wówczas, gdy ukażą się drukiem jego akta, do głębszego poznania nie tylko jeszcze niedostatecznie zgłębianej roli monastycyzmu chrześcijańskiego pierwszych wieków, lecz także do wykorzystania jego ponadczasowych wartości także w kulturze i życiu współczesnego świata.

Bazyli Degórski O.S.P.P.E. – Rzym

**9. XLI MIĘDZYNARODOWY KONGRES
STUDIÓW MEDIEWISTYCZNYCH
(Kalamazoo, 4-7 May 2006)**

W dniach 4-7 maja 2006 r. odbył się, jak co roku, w Kalamazoo (Michigan, USA), 41. Międzynarodowy Kongres Studiów Mediewistycznych, organizowany przez Instytut Mediewistyczny i Kolegium Sztuki i Nauki Uniwersytetu Zachodniego Michigan (Western Michigan University). Było to olbrzymie dzieło, zorganizowane z wielkim rozmachem i kilkudziesięcioletnim doświadczeniem, co zresztą jest już długą tradycją. Dało się to zauważyć w procesie jego organizacji, jak też w czasie jego trwania. Proces bowiem przygotowawczy rozpoczął się już 15 IX 2005 r., kiedy